

ALA-SATAKUNNAN YMPÄRISTÖSEURA

Jäsenkirje 1/2015

Kevätkirje

11.3.2015

Jouduin taannoin kaatamaan suurehkon, lahovikaisen rauduskoivun, joka kasvoi aivan saunan seinustalla. Pian kaadon jälkeen paikalle saapui ärhäkän näköinen varpuspöllö tiaissekaparvea ahdistellen. Hyvässä päivännäössä pääsin seuraamaan sen saalistusyrityksiä. Kiikarin kautta katsoimme toisiamme silmästä silmään. Pöllön tuima katse kääntyi aivoissani tulkinaksi, jossa luonto moitti minua monen eliölajin elinpaikkana toimineen lahopuun kaadosta. Päästäkseni eroon omaatuntoani soimaavasta pöllönkatseesta päätin rakentaa varpuspöllön pöntön ja jättää muutaman koivunpöllin lahoamaan metsään. Onneksi ihmisellä on omatunto ja kyky eläytyä!

Vuosi on taas vaihtunut ja kevät edennyt poikkeuksellisen pitkälle. Tänään viimeksi kuuntelin koulupihalla kiurujen lentoääniä ja kotiin tullessani kurkistin karikkeen alle sinivuokon karvaisia kukkavarsia. Kevät on totta tosiaan jo tullut! Kevät on yllätyksellisen aikainen, mutta luonto- ja ympäristöihmisiä seudullamme puhuttavat asiat ovat vanhoja tuttuja. Eurajoen ympärillä on kohistu koko talvi – eikä syyttä. Eurajoki -ryhmän viime marraskuussa järjestämään joki-iltaan osallistui ensimmäistä kertaa myös paikallisen teollisuuden edustajia. Illan aikana saimme kuulla heiltä monta joen vesiensuojeluun myönteisesti suhtautuvaa puheenvuoroa. Vuoden vaihteessa tapahtuneen JVP:n ohitusjuoksutuksen jälkeen tulivat teollisuuden edustajat julkisuuteen vahvoin vesiensuojelullisin ja ympäristövastuullisin argumentein. Tämä johti myös JVP:n omistajatahojen asennemuutokseen, joka taas johti päätökseen aloittaa vedenpuhdistamon uudistamisen kolmas vaihe. Päätös, jota monet asiantuntijat ja esimerkiksi Ympäristöseura edellyttivät jo laitoksen toisen vaiheen valmistumisen jälkeen.

Eurajokeen kohdistuu monenlaisia käyttöpaineita. Tiedossa on, että aluehallintovirastoon on toimitettu lupahakemus Eurajoen yläosan perkauksesta, kalataloudellisesta kunnostuksesta ja uuden virtausaukon rakentamisesta Euran keskustassa olevaan kirkkosiltaan. Itse perkaussuunnitelma on tarpeellinen, sillä joen pohjasedimentteihin on kertynyt valtava määrä orgaanista ainetta, joka on peräisin muun muassa Ahlström Oy:n, JuJo Thermal Oy:n ja JVP Eura Oy:n jätevesistä. Perkaukseen liittyy kuitenkin monenlaisia ympäristöriskejä. Niistä vähäisimpinä eivät ole pohjasedimentteihin kasaantuneet haitalliset aineet, jotka ruoppauksen seurauksena voivat levitä peltoekosysteemiin. Jos ruoppaus tehdään taitamattomasti ja joen sekä jokirantojen eliölajistoa huomioon ottamatta, on ruoppauksesta ihmiselle ja luonnolle enemmän haittaa kuin hyötyä.

Tämä jäsenkirje sisältää myös vakavaa pohdintaa susista, yhdistyksen päivitettyt yhteystiedot ja tapahtumakalenterin. Kalenteri täydentyy vuoden aikana, joten kannattaakin seurata yhdistyksen koti- ja facebookisivuja. Toivotan teidät kaikki tervetulleiksi mukaan yhdistyksen tapahtumiin, mutta ennen kaikkea toivotan teille kaikille hyvää kevättä ja ikimuistoisia luontokokemuksia. Illalla ehdin vielä nähdä Euraniityn kevätvaloissa, kun peltolakeuden oljen keltainen kuulsi vasten taivaan sinistä hetkeä ja yksinäinen laulujoutsen lensi kevään sinimustalla taivaalla.

Seppo Varjonen, puheenjohtaja

SUS SIUNAKKO!

- suden kiireinen vuosi

Suomen Riistakeskus aloitti yhteistyössä Luke:n (Luonnonvarakeskus, entinen Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos) kanssa suden kannanhoitosuunnitelman päivitystyön noin vuosi sitten. Työ tehtiin maa- ja metsätalousministeriön johdolla. Entinen kannanhoitosuunnitelma oli valmistunut 2005.

Ensimmäinen vaihe oli kaikille halukkaille avoin keskustelufoorumi verkossa. Foorumilla keskusteltiin mm. suden ongelmakäyttäytymisestä, toimista vahinkojen ehkäisemiseksi ja yhteistyöstä paikallisten asukkaiden ja viranomaisten kesken.

Syksyllä 2014 järjestettiin kymmenellä eri susireviirillä työpajatilaisuus. Työpajoihin kutsuttiin paikallisia asukkaita eri tahoilta. Edustajansa tilaisuuksiin saivat lähettää metsästysseurat, kunnat, karjankasvattajat, luonnonsuojelijat, lasten ja nuorten parissa toimivat yhdistykset, kyläyhdistykset, marjastajat, riistanhoitoyhdistykset, poliisi jne.

Satakunnan työpaja järjestettiin syyskuussa Köyliössä. Työpajassa keskusteltiin erilaisista toimenpiteistä, joilla sekä sudet että ihmiset pystyisivät sovussa elämään samalla alueella. Työpajan henki oli positiivinen ja innostava ja yhteistyö eri tahojen välillä koettiin tärkeäksi.

Lokakuussa Satakunnan Riistakeskus järjesti kannanhoitosuunnitelman päivitystyöhön liittyvän sidosryhmätilaisuuden. Paikalla oli taas mittava joukko eri yhdistysten ja organisaatioiden edustajia. Tilaisuudessa paneuduttiin yhteistyön aikaansaamiseen eri tahojen välillä.

Riistakeskus julkaisi kannanhoitosuunnitelman joulukuussa ja antoi lausuntoaikaa 21.1 asti. Lausuntoja suunnitelmasta jätettiin yli 40. Sudenhoitosuunnitelma hyväksyttiin 22.1.2015. Kokonaisuudessaan uusi kannanhoitosuunnitelma on hyvä. Aihetta on käsitelty laajasti ja useat eri näkökulmat huomioon ottaen. Reviirikohtaiset yhteistyöryhmät, petoyhdysmiesten koulutustilaisuudet ja nimeäminen myös rhy:n ulkopuolelta, salametsästyksen ehkäisyyn panostaminen ja kotieläinvahinkojen ehkäisyyn tarkoitettujen toimien tehostaminen ovat hyviä esimerkkejä tervetulleista hankkeista. Nähtäväksi jää millä aikataululla ne toteutetaan. Sudenhoitosuunnitelmassa uutena tullut kaksivuotinen kokeilu kannanhoidollisesta metsästyksestä on ainut asia, jonka toteuttaminen aloitettiin jo ennen kannanhoitosuunnitelman hyväksymistä. Muitten toimien tai hankkeitten toteuttamisesta ei ole annettu mitään aikataulua.

Kannanhoidollinen metsästys on kokeilu, jonka avulla on tarkoitus kerätä tietoa metsästyksen vaikutuksista laumoihin ja suden käyttäytymiseen sekä kansalaisten asenteisiin.

Kannanhoidollisia poikkeuslupia voidaan sudenhoitosuunnitelman mukaan myöntää vain vakiintuneisiin, lisääntyviin susilaumoihin. Pääsääntöisesti lupia myönnetään yksi susireviirialuetta kohti, poikkeuksena alueet joissa on useita elinvoimaisia laumoja lähekkäin. Pyynti suositellaan kohdistettavaksi nuoreen, haittaa aiheuttavaan yksilöön ja alfasuden ampumista on vältettävä.

Maa- ja metsätalousministeriö säätää asetuksella vuosittain suurimman sallitun saalismäärän. Ministeriö antoi asetuksen 22.1 ja siinä metsästyskaudelle 2014 -2015 maksimisaalismääräksi päätettiin 29 sutta. 23.1.2015 kannanhoidollisia lupia myönnettiin 24 sudelle. Jahtien aloitus määrättiin alkavaksi 23.2.2015 huomioiden päätöksiin liittyvä 30 päivän valitusoikeus.

Kaikista luvista valitettiin hallinto-oikeuksiin. Satakunnan luvasta valitti Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola ry, joka valitti samoilla yleisperusteluilla myös Varsinais-Suomen, Pohjois-Hämeen,

Pohjanmaan, Kainuun ja Oulun luvista. SLL:n ja Luonto-Liiton piirijärjestöt valittivat luvista ainakin Pohjois-Karjalassa, Pohjois - Savossa, Pohjanmaalla ja Pohjois - Hämeessä. Lisäksi muutamat yksityishenkilöt jättivät valituksensa eri alueilla.

Tapiola ry:n yleisperustelut olivat kaikissa valituksissa samat. Lisäksi puututtiin joissakin hakemuksissa ilmitulleisiin epäselvyyksiin mm. aluerajauksissa tai jahtijärjestelyissä. Satakunnan jahtia koskevassa valituksessa itse hakemuksen sisällöstä ei valitettu.

Yleisperusteluissa puututtiin kannanhoidollisen metsästyksen ajoittumiseen suden lisääntymisaikaan. Helmikuun lopussa alkaa koirien kiinnipitoaika ja eläimille suodaan lisääntymisrauha. Susien metsästys kuitenkin poikkeuksellisesti oli päätetty toteuttaa juuri kiihkeimpään lisääntymisaikaan. Tämän poikkeuksen susien osalta mahdollistaa 1988 annettu asetus, jonka muistiossa sudenmetsästystä perustellaan lähinnä Venäjältä tulevien susien rabiestartunnoilla. Asetuksessa määrättyä suden metsästysaikaa 31.3 asti ei ole muutettu, vaikka rabiasta ehkäistään nykyisin tehokkaasti ja rabiasta ei ole maassamme todettu vuoden 1991 jälkeen villieläimillä.

Perusteluissa myös huomioitiin se, että helmi-maaliskuulla viime kevään pennut ovat jo lähes aikuisten laumatovereittensa kokoisia ja niitten erottaminen alfaparista on vaikeaa.

Lisäksi valituksissa tuotiin esille kanta-arvion epävarmuus johtuen mm. edellisten talvien lumiolosuhteista ja seurantapantojen puuttumisesta. Kannanhoidollisen metsästyksen edellytyksenä on lisääntyvä, elinvoimainen lauma ja kanta-arviossa ei pystytty osoittamaan kaikilta alueilta muuta kuin tunnettu susireviiri, ei sitä onko lauma lisääntyvä vai ei.

Eri hallinto-oikeudet ottivat toisistaan täysin erilaisen kannan valituksiin. Turun hallinto-oikeus asetti Satakunnan ja Varsinais-Suomen jahdeille täytäntöönpanokiellon, samoin teki Hämeenlinnan hallinto-oikeus Pohjois-Hämeen jahdille. Muut hallinto-oikeudet pyysivät Riistakeskuksilta lisäselvityksiä, mutta eivät keskeyttäneet metsästystä. Satakunnan Riistakeskus antoi vastineensa Satakunnan jahtia koskevaan valitukseen, mutta hallinto-oikeus piti täytäntöönpanokiellon voimassa. Varsinaisia lopullisia päätöksiä voimme joutua odottelemaan pitkiäkin aikoja. Mielenkiintoiseksi asian tekee se, että eri hallinto-oikeudet toimivat täysin eri tavalla vaikka valitus on samanlainen sisällöltään.

Tämän jutun kirjoitushetkellä kannanhoidollista metsästystä on jäljellä viikko. Koska Satakunnan, Varsinais-Suomen ja Pohjois-Hämeen luvat ovat täytäntöönpanokiellon takia jäissä, on susille voimassa 19 lupaa. Susia on ammuttu 17, joista 6 on Riistakeskuksen antamien tietojen mukaan alle 1-vuotiaita, nuoria yksilöitä. Loput saaliiksi saadut sudet ovat aikuisia, joiden tarkempi ikä selviää tutkimusten jälkeen. Huhut kertovat ainakin kahden alfasuden ampumisesta. Lisäksi on ammuttu 3 seurantapantaa kantavaa sutta, joista yksi laumasta johon ei ollut asianmukaista lupaa.

Niina Laihonen

Retki- ja talkookerhon toimintaa:

Retkille ja talkoisiin kutsutaan kerhon sähköpostilistan välityksellä. Listaa ylläpitää ja retkiä suunnittelee retkikerhon vetäjä. Jos haluat liittyä kerhon sähköpostilistalle, niin ota yhteyttä Erkkiin p. 0500125215 erkki.jaakohuhta@dnainternet.net Retkiä ja talkoita voi järjestää myös kerholainen itse sähköpostilistan välityksellä. Tiedot kerhon retkistä ja talkoista julkaistaan myös yhdistyksen kotisivuilla ja FB:ssä.

Ala-Satakunnan Ympäristöseuran tapahtumakalenteri vuodelle 2015

Tarkempia tietoja tapahtumista yhdistyksen kotisivuilta www.sll.fi/alasatakunta , FB: Luonto ja ympäristö ASYS ja Alasatakunnan yhdistykset -palstalla.

la 21.3.	klo 10.00	Linnunpönttötalkoot Liikasilla Yhteyshenkilöt: Janne 0503223563 ja Seppo 0505607357
la 28.3.	klo 14 – 16	Taevaantölkön luontopolkuretki (Yhdessä luonnossa -retket) Yhteyshenkilö: Päivi 050 5168350 Muut kevään päivät (katso lähempänä ajankohtaa tarkemmat tiedot/mahd. muutokset FB Luonto ja ympäristö Asys tai MLL Eura). Retkille omat eväät ja lapsi perheen/huoltajan seurassa. Sadevarustus tarvittaessa/sään mukainen varustus.
huhti- toukokuu		Ruukinpuiston luontopolkutalkoot Yhteyshenkilöt: Seppo 050 5607357
toukok.		Kevätretki Yhteyshenkilö: Erkki 0500 125215
touko- kesäkuu		Wanhan Apteekin puutarhan ensiniitto, Kiukainen Niityn kasvien ja hoidon esittely kyläläisille. Ensiniitossa poistetaan rikkakasvillisuutta. Yhteyshenkilöt: Erkki 0500 125215 ja Seppo 050 5607357
la 13.6.	klo 10.00	15. Eurajoki-melonta Yhteyshenkilöt ja ennakoilmoittautumiset: Seppo 0505607357 ja Jarmo Väkiparta 0445450519 (Euran Kanoottiklubi)
la 22.8.	klo 10.00	Wanhan Apteekin puutarhan niittotalkoot, Kiukainen Yhteyshenkilöt: Erkki 0500 125215 ja Seppo 050 5607357
syys-lokakuu		Syysretki Yhteyshenkilönä Erkki 0500 125215
pe 20.11.	klo 18.00	Pikkujoulu Yhteyshenkilöt: Seppo 050 5607357

Hallituksen tulevia kokouksia:

1.4.	klo 17.30	Kiukaisten yhteiskoulu, Opintie 3 C Yhdistyksen jäsen on tervetullut mukaan hallituksen kokouksiin! Kokoukset alkavat yleensä klo 17.30. Ilmoitathan tulostasi sihteerille tai puheenjohtajalle.
------	-----------	--

Ala-Satakunnan Ympäristöseuran yhteystiedot

puheenjohtaja: Seppo Varjonen, sevarjo@saunalahti.fi 050 560 7357, Karvarinkuja 7, 27400 Kiukainen

sihteeri: Lassi Kauko, lkauko@netti.fi 050 545 3628, Kuninkaanlähteentie 423c, 27840 Köyliö

varapuheenjohtaja: Janne Liikanen, janne.liikanen@aura.fi 050 322 3563, Kuurnamäentie 146, 27510 Eura

taloudenhoitaja: Minna Liikanen, minna.liikanen@rauma.fi 044 291 0382, Kuurnamäentie 146, 27510 Eura, hallituksen ulkopuolelta

jäsens sihteeri: Päivi Sandelin, paivisandelin@suomi24.fi 050 516 8350, Lähteenojantie 65, 27510 Eura

viestintäsihteerit: Rami Saarivuori, rami.saarivuori@outlook.com, Heli Vainio, heeli16@luukku.com, Tarkinpuistonkuja 14, 2740 Panelia, molemmat hallituksen ulkopuolelta

retkivastaava: Erkki Jaakohuhta, erkki.jaakohuhta@dnainternet.net 050 012 5215, Raumantie 518, 27510 Eura

jäsen Seppo Saari, seppo.saari@pp.inet.fi, 0400 801151, Jokiahteentie 370, 27400 Kiukainen

jäsen Niina Laihonon, niina.laihonon@dnainternet.net, 040 5761738, Linteeninmäentie 42, 27600 Hinnerjoki

varajäsen Harri Nurminen, harrinurminen@msn.com, 0505520964, Pistokuja 3, 27500 Kauttua

varajäsen Elli Salminen, elli.salminen@suomi24.fi, 050 5551773

varajäsen Tuula Saarinen, tuulasaa@dnainternet.net, 050 3693419

Toiminnantarkastajat

Kaija Ruosteenoja

Jussi Vallin

Varatarkastajat

Inkeri Hurme

Pentti Kunnas

SAIRAUDEN TAI TAPATURMAN SATTUESSA, **SOITA**